

Viering 20 oktober 2024

Moge Gods zegen rusten op dit samenzijn, in de naam van + de Vader, de Zoon en H. Geest.
Amen.

Begroeting en openingswoord

Van harte welkom in de viering van vandaag, de 29e zondag door het jaar.

Fijn dat u er bent. Sommigen van u hebben dit uur van bezinning in het wekelijks ritme opgenomen, anderen vinden het fijn om zo nu en dan aanwezig te zijn. We worden gevoed door oude Levenswoorden. Woorden die ons een weg wijzen. Woorden die ons leren om in beweging te blijven, ook als we denken dat we het allemaal wel weten. Vorige week, in de overweging van Marieke, ging het over de vraag wat echte rijkdom is: zoek eerst God en leef vanuit zijn rijkdom in de wereld. Ook vandaag wordt ons de vraag gesteld: van waaruit leef ik? Het verlangen om het hoger en verder te schoppen dan anderen, om meer macht te hebben dan anderen is van alle tijden. Hoe moeten we tegen macht aankijken? Ik herinner me een uitspraak van een voormalig dirigent van toporkesten. "In mijn beroep gaat het niet om macht, het meest belangrijke is dat je groot respect hebt voor elke musicus". Dat inzicht heeft veel te maken met de lezingen van vandaag.

Misschien is er onrust, bezorgdheid in onszelf. Maken we het een moment stil en vragen dan om ontferming.

Overweging *Jesaja 53: 10-11, Marcus 10: 35-45*

Het komt ieder van ons wel eens bekend voor: je bevindt je in de drukte en je hebt je eigen doel voor ogen. In het openbaar vervoer, in de auto, op het werk, in een bijeenkomst. Als ik er maar snel door kan. Als ik maar een goede plek kan bemachtigen. Als ik maar kan laten zien wat ik vind of wat mij is gelukt. Het je druk maken om de beste plek is van alle tijden. Ook van Bijbelse tijden.

Deze zondag neemt de evangelist Marcus ons verder mee in het gezelschap van Jezus en zijn leerlingen. Ze zijn op weg naar Jeruzalem. We weten dat Jakobus en Johannes, twee broers, als eersten geroepen werden door Jezus. Samen met Simon Petrus. Zij lieten alles achter om hem te volgen. Met hen gaat Jezus ook vaak naar een stille plaats, om te bidden of zijn bedroefdheid te delen. Je zou kunnen zeggen dat zij het meest met Jezus verbonden zijn. En juist zij, deze Jakobus en Johannes, vragen vandaag om de beste plek. Alsof zij vinden dat zij die verdiend hebben.

Om het goed te begrijpen moeten we weten wat er aan voorafgaat. Onderweg naar Jeruzalem bereidt Jezus de twaalf leerlingen voor op wat hem daar te wachten staat. Hij zegt dat hij in

Jeruzalem overgeleverd zal worden aan de hogepriesters en de Schriftgeleerden. Bespot en ter dood veroordeeld zal worden. Maar dat hij drie dagen later zal verrijzen (Mc 10,32-34). En meteen daarna komen Jakobus en Johannes met hun vraag. Bijna een opdracht. *Geef dat een van ons aan uw rechterhand en de ander aan uw linkerhand mag zitten.* Zij vragen Jezus iets te beloven vanuit zijn gezag, in het Koninkrijk van God waar hij het vaak over had. Het lijkt alsof zij nog altijd denken in termen van een wereldse macht. Daar willen zij allebei wel in delen. Maar, hebben ze wel begrepen wat Jezus heeft gezegd? Of beter: hebben ze wel écht naar hem geluisterd? Of hebben ze geluisterd zoals we dat zelf ook wel doen. Snel op je eigen manier invullen. Je eigen stem net wat luider laten klinken.

Nee, zegt Jezus, het is geen kwestie van ereplaatsen of voorrechten. Het doel kan niet zijn om macht te hebben. *Wie onder u groot wil zijn moet dienaar zijn van allen, en wie onder u de eerste wil zijn, moet slaaf zijn van allen.* Dat horen we ook in de wat raadselachtige tekst uit het boek Jesaja, waarin staat dat het heil zal worden gerealiseerd door de lijdende dienaar, die tevens de rechtvaardige is. *Wie onder u groot wil zijn moet dienaar zijn van allen.* Het zijn woorden die we niet makkelijk na kunnen zeggen. Misschien zelfs moeilijk kunnen verdragen. Dienen en dienaar zijn associëren we als snel met de mindere zijn, jezelf wegcijferen, volgzaam zijn, te volgzaam zijn, onderdanig zijn. Want in elke mens zit toch ergens de behoefte om juist niet onderdanig te zijn. Om je te laten zien. Te schijnen.

Maar dan moeten we de tegenstem van Jezus nog eens lezen. *Wie onder u groot wil zijn, moet dienaar zijn van allen.* Hij zet de waardenschaal op z'n kop. De verhoudingen worden radicaal omgedraaid. Het zit hem niet in macht en aanzien; dat leidt makkelijk tot misbruik van macht en kan rampzalige gevolgen hebben, zoals we ook nu in de wereld zien. Het zit hem in je leven op een bepaalde manier groter, belangrijker maken, door het klein te maken. Zoals wanneer iemand de radicale beslissing neemt om, in plaats van een grote carrière, langdurig voor een ernstig ziek kind te zorgen. Het leven krijgt juist dan meer gewicht.

Betekent dit dat iedereen zijn carrière op moet geven? Geen aanzien of hoge positie zou mogen hebben? Nee, ook Jezus had gezag, was niet onderdanig, en handelde vanuit een grote vrijheid. Dienen kent veel manieren, afhankelijk van de omstandigheden en de talenten die je hebt. Uiteindelijk gaat het om zien van waaruit je leeft. Zien wat er werkelijk toe doet. Zien wat een ander nodig heeft, zodat deze kan bloeien of weer verder kan.

Als je alleen zelf hogerop wil komen, haal je jezelf omlaag. Word je slaaf van je begeerte naar voorrecht en macht. Als je dient om de ander te laten bloeien, verhef je jezelf. Kunnen ook wij op deze manier, vanuit de Bron van liefde, elkaar en de wereld dienen? Als schakels in het verbond van God met de mens? Het is en blijft een opdracht voor het leven.